Algoritmická matematika 3

Rozděl a panuj

Petr Osička

Univerzita Palackého v Olomouci

Zimní semestr 2013

Základní idea

Pro vstupní instanci I

- **1** Rozděl I na k menších instancí I_1, \ldots, I_k stejného problému
- **2** Najdi řešení instancí I_1, \ldots, I_k
 - Pro malé instance už známe odpověď, nebo použijeme jiný algoritmus
 - Jinak použime opět přístup rozděl a panuj
- \bullet řešení instancí I_1, \ldots, I_k zkombinuj do řesení instance I

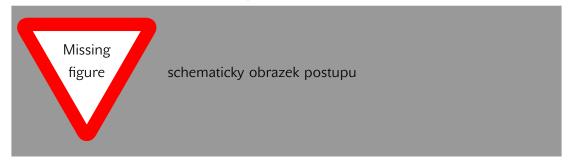

Schéma v pseudokódu

```
1: procedure Divide-And-Conquer(I)
 2:
        if |I| \leq c then
             return BasicAlgoritm(I)
 3:
         end if
 4:
 5:
        Vytvoř instance I_1 \dots I_k menší velikosti než I
 6:
        for i \leftarrow 1 to k do
             x_i \leftarrow \mathsf{Divide}\text{-}\mathsf{And}\text{-}\mathsf{Conquer}(x_i)
 7:
         end for
 8:
         Zkombinuj x_1 \dots x_k do x
 9:
10:
         return x
11: end procedure
```

Příklad

Výpočet Fibonnaciho čísla.

n-té Fibonnaciho číslo budeme značit jako F(n), definice následuje

$$F(n) = \begin{cases} F(n-1) + F(n-2) & n \ge 2\\ n & n \in \{0, 1\} \end{cases}$$
 (1)

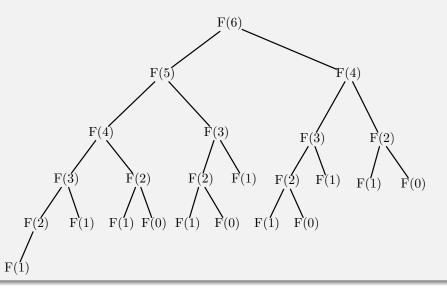
Idea algoritmu

- $\bullet \ \ \mathsf{Pokud} \ n \in \{0,1\} \mathsf{,} \ \mathsf{vrat} \ n$
- vstupní instanci n "rozděl" na dvě menší instance n-1 a n-2.
- rekurzivně vypočítej F(n-1) a F(n-2)
- spočítej F(n) pomocí (1)

Jak uvidíme později (přednáška *Dynamickém programování*), algoritmus založený na předchozí myšlence je neefektivní. Později si řekneme proč. Příklad je přesto užitečný pro pozdější demonstraci toho, jak se počítá složitost algoritmů fungujících na principu rozděl a panuj.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 4/40

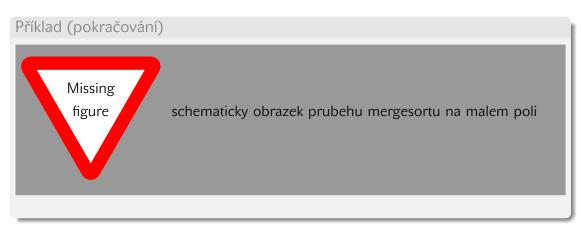
Strom rekurze odpovídající výpočtu F(6)

5/40

Příklad (pokračování)

- Třídění sléváním
 - 1: **procedure** MergeSort(A, l, p)
 - 2: if p < l then
 - 3: $q \leftarrow \lfloor (l+p)/2 \rfloor$
 - 4: MergeSort(A, l, q)
 - 5: MergeSort(A, q + 1, p)
 - 6: Merge(A, l, q, p)
 - 7: end if
 - 8: end procedure
 - fáze rozděl (ř. 3-5): rozděl vstupní pole na poloviny a ty setřiď
 - **fáze panuj** (ř. 6): slej setřízená pole do jednoho (proceduru Merge znáte z ALM1, pseudokód je v handoutech)

Analýza složitosti algoritmů rozděl a panuj

- 1: **procedure** Divide-And-Conquer(I) if $|I| \leq c$ then **return** BasicAlgoritm(I) end if 4: 5: Vytvoř instance $I_1 \dots I_k$ menší velikosti než I6: for $i \leftarrow 1$ to k do $x_i \leftarrow \mathsf{Divide}\text{-}\mathsf{And}\text{-}\mathsf{Conquer}(x_i)$ 8: end for Zkombinuj $x_1 \dots x_k$ do x10: return x
- 11: end procedure
- složitost označíme T(n)
- pokud je $|I| \le c$, pak je složitost konstanta: T(|I|) = O(1) pro $|I| \le c$
- jinak je složitost sumou složitostí rekurzivních zavolání (ř. 6-7) a f(n) zachycující sumu složitostí ř. 5 a 9, tedy

$$T(|I|) = \sum_{i=1}^{k} T(|I_i|) + f(|I|).$$

```
\begin{array}{lll} \text{1: procedure } \mathsf{MergeSort}(A,l,p) \\ \text{2: } & \mathsf{if} \ p < l \ \mathsf{then} \\ \text{3: } & q \leftarrow \lfloor (l+p)/2 \rfloor \\ \text{4: } & \mathsf{MergeSort}(A,l,q) \\ \text{5: } & \mathsf{MergeSort}(A,q+1,p) \\ \text{6: } & \mathsf{Merge}(A,l,q,p) \\ \text{7: } & \mathsf{end} \ \mathsf{if} \\ \text{8: } & \mathsf{end} \ \mathsf{procedure} \\ \end{array}
```

Spočítáme počet provedených porovnání prvků z A

- velikost instance je n = p l + 1
- ullet pro l=p, třídíme 1 prvek, tedy se neprovede porovnání, složitost je tedy T(1)=0
- ullet ř. 3 neprovádí žádné porovnání, procedura merge na ř. 6 provede nejvýše n porovnání (za porovnání počítáme i zjištění, že už není s čím porovnávat)
- celková složitost tedy je $T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + n$

Rekurence

Co to je?

Výrazy typu $T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + n$, kdy hodnotu funkce na levé straně získáme za pomoci jejích hodnot (pro jiné body) na pravé straně.

Řešení rekurence

Nalezení **uzavřené formy** dané rekurence. Tj. takové vyjádření T(n), které neobsahuje volání sama sebe a obsahuje aplikaci pouze konečného množství známých operací.

Odhad rekurence

Co nejpřesnější určení funkce f(n) tak, že $T(n) \in O(f(n))$ a/nebo $T(n) \in \Omega(f(n))$.

Příklad

Fibonnaciho čísla jsou definována pomocí rekurence. Nalezení jejího řešení znamená nalezení vzorečku pro n-té Fibonnaciho číslo. Uzavřená forma je $\frac{\varphi^n-(-\varphi)^{-n}}{\sqrt{5}}$, kde $\varphi=\frac{1+\sqrt{5}}{2}$. Jako odhad by postačovalo $O(2^n)$.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 10 / 40

Metody řešení rekurencí

Substituční metoda

Funguje ve dvou krocích. První krok je **odhad** (= uhodnutí) uzavřené formy. Druhý krok je **důkaz správnosti uzavřené formy pomocí indukce**.

Pro jednoduché rekurence lze najít uzavřenou formu. Pro složitější rekurence lze metodu použít pro nalezení odhadu a důkaz jeho správnosti.

Odhad pomocí stromu rekurze

Pomocí této metody lze uzavřenou formu (nebo její odhad) nalézt. Postup je nutno dokončit pomocí Substituční metody. Uzavřená forma je

Master theorem

Kombinace předchozích dvou typů fungující pro specifický typ rekurencí.

Substituční metoda

Příklad

Uvažme rekurenci

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + 1$$

$$T(1) = 1$$

Postup řešení

- **1** Odhadneme, že řešením je lineární funkce, tedy $T(n) \in O(n)$.
- ② Nyní musíme dokázat, že pro jednu funkci $f(n) \in O(n)$ ukázat, že $T(n) \le f(n)$. Učiníme tak indukcí. Vybereme funkci cn-b a snažíme se najít konstanty b a c tak, aby důkaz indukcí fungoval, tj. takové, že $T(n) \le cn-b$.

Indukční předpoklad je

$$T(\lfloor n/2 \rfloor) \le c \lfloor n/2 \rfloor - b$$

$$T(\lceil n/2 \rceil) \le c \lceil n/2 \rceil - b.$$

Příklad (pokračování)

Po dosazení do rekurence dostaneme

$$T(n) \le (c |n/2| - b) + (c \lceil n/2 \rceil - b) + 1 = cn - 2b + 1$$

Výraz cn-2b+1 ted rozdělíme na sumu výrazu, který chceme obdržet a zbytku, tzv. residentu

$$cn - 2b + 1 = cn - b + (-b + 1).$$

Odtud vidíme, že b = 1.

Po dosazení do okrajové podmínky dostaneme nerovnost

$$T(1) = 1 \le c - 1,$$

která platí pro c > 2.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 13 / 40

Substituční metoda

Poznámky

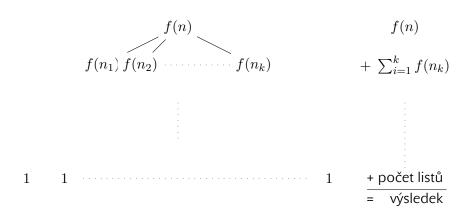
- předchozí příklad byl triviální
- obvykle je potřeba více triků (dosazování, změna okrajových podmínek, zkoušení různých reprezentantů)
- je potřeba experimentovat a zkoušet různé postupy
- získat počáteční odhad lze buď pomocí zkušeností (např. znáte algoritmus, který vede na podobnou rekurenci), nebo pomocí metody stromu
- více na cvičeních, v handoutech nebo v literatuře.

Metoda rekurzivního stromu

Rekurentní vztah $T(n) = \sum_{i=1}^{k} T(n_i) + f(n)$ si **představíme jako strom.**

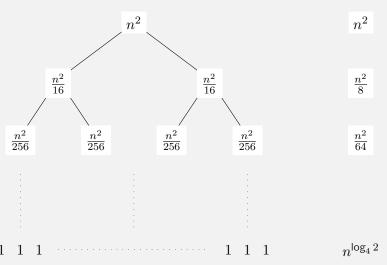
- ullet Uzly stromu odpovídají jednotlivým rekurzivním voláním T
- Každému uzlu přiřadíme množství práce, kterou pomyslný algoritmus při daném volání provede (funkce *f* zavolaná na příslušný argument).
- Listové uzly tak budou mít přiřazenu konstantu, která odpovídá okrajovým podmínkám rekurentního vztahu.
- Sečteme-li práci přiřazenou všem uzlům, dostaneme řešení rekurence.
- Součet provedeme ve dvou krocích.
 - pro každou úroveň stromu sečteme práci provedenou v uzlech na oné úrovni,
 - 2 sečteme sumy z jednotlivých vrstev.

Metoda rekurzivního stromu

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 16 / 40

Uvažujme rekurenci $T(n)=2T(n/4)+n^2$. Odpovídá jí strom

 (DAMOL, UP)
 ALM3
 Zimní semestr 2013
 17 / 40

Příklad

Můžeme si všimnout, že

- Práce, kterou provedeme v jednom uzlu v i-té vrstvě (kořen je v nulté vrstvě) odpovídá $(n/4^i)^2$, počet uzlů v i-té vrstvě je 2^i , suma přes všechny uzly v této vrstvě je tedy $2^i(n/4^i)^2 = n^2/8^i$.
- Listy se nacházejí ve vrstvě $\log_4 n$, jejich počet je tedy $2^{\log_4 n} = n^{\log_4 2} = n^{1/2}$.

Pokud nyní sečteme všechny vrstvy, dostaneme

$$T(n) = \sum_{i=0}^{\log_4 n - 1} (n^2/8^i) + n^{1/2}$$
$$= n^2 \sum_{i=0}^{\log_4 n - 1} (1/8^i) + n^{1/2}$$

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 18 / 40

Příklad (pokračování)

Abychom se zbavili závislosti na n v sumě, nahradíme ji sumou celé geometrické posloupnosti. Dostaneme tedy

$$\begin{split} T(n) &= n^2 \sum_{i=0}^{\log_4 n - 1} (1/8^i) + n^{1/2} \\ &\leq n^2 \sum_{i=0}^{\infty} (1/8^i) + n^{1/2} \\ &= n^2 \frac{1}{1 - 1/8} + n^{1/2} \end{split}$$

Odhad řešení rekurence je tedy $O(n^2)$.

Master Theorem

Věta

Nechť $a \ge 1$ a b > 1 jsou konstanty a f(n) je funkce a T(n) je definovaná na nezáporných celých číslech pomocí rekurence

$$T(n) = aT(n/b) + f(n),$$

přičemž n/b interpretujeme jako $\lfloor n/b \rfloor$ nebo $\lceil n/b \rceil$. Pak můžeme T(n) následovně asymptoticky omezit.

- **1** Pokud $f(n) = O(n^{\log_b a \epsilon})$ pro $\epsilon \ge 0$, pak $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
- $\textbf{ 2} \ \textit{Pokud} \ f(n) = \Theta(n^{\log_b a}) \ \textit{pak} \ T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \log n).$
- **3** Pokud $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ pro $\epsilon \ge 0$ a pokud $af(n/b) \le cf(n)$ pro konstantu c < 1 a všechna dostatečně velká n, pak $T(n) = \Theta(f(n))$.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 20 / 40

Příklad

Uvažujme rekurenci $T(n) = 2T(n/4) + n^2$.

Vidíme, že a=2, b=4, $f(n)=n^2$ a $\log_b a=1/2$

Případ 1:

 $n^2 \in O(n^{1/2-\epsilon})$? Takové $\epsilon > 0$ neexistuje.

Případ 2:

 $n^2 \in O(n^{1/2})$? Ne.

Případ 3:

 $n^2 \in O(n^{1/2+\epsilon})$? Ano, pro $0 < \epsilon < 3/2$. Navíc $2(n^2/4) = n^2/8 \le cn^2$ platí pro 1/8 < c < 1.

Platí případ 3 a odhadem T(n) je $\Theta(n^2)$.

- vstup: množina bodů $P = \{p_1, p_2, \dots\}, p_i = \langle x_i, y_i \rangle$.
- $p_i, p_j \in P$, vzdálenost $d(p_i, p_j)$ je definována

$$d(p_i, p_j) = \sqrt{|x_i - x_j|^2 - |y_i - y_j|^2}.$$

- **cíl:** je nalézt dvojici různých bodů $p_i, p_j \in P$, jejichž vzdálenost je nejmenší mezi všemi dvojicemi bodů z P.
- naivní algoritmus má složitost $O(n^2)$.

Algoritmus je založen na následující myšlence. Pro množinu bodů P

- Rozdělíme body vertikální čarou na poloviny (v případě lichého počtu bodů má levá polovina o jeden bod více).
- 2 Rekurentně nalezneme dvojici nejbližších bodů pro levou i pravou polovinu. Rekurze končí v případě, že množina obsahuje pouze 3 body, to nalezneme dvojici nejbližších bodů hrubou silou.
- Ovojicí nejbližších bodů v P je pak buď lepší z dvojic nejbližších bodů v levé a pravé polovině, nebo dvojice s jedním bodem z levé a s jedním bodem z pravé poloviny. Existenci takové dvojice lze efektivně ověřit.

Pro množinu bodů P:

- P_x = seznam bodů z P uspořádaný vzestupně podle x-ové souřadnice.
- P_y = seznam bodů z P uspořádaných vzestupně podle y-ové souřadnice.
- ullet Q = množina prvních $\lceil |P|/2 \rceil$ bodů ze seznamu P_x
- R zbývající body jako
- ullet dvojice nejbližších bodů ve Q je q_1^* a q_2^* ,
- dvojice nebližších bodů vR je r_1^* a r_2^* .
- δ = kratší ze vdáleností $d(q_1^*,q_2^*)$ a $d(r_1^*,r_2^*)$.

Pokud v P existuje dvojice bodů $q\in Q$ a $r\in R$ taková, že $d(q,r)<\delta$, lze tuto dvojici efektivně najít.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 24 / 40

Theorem

Nechť x^* je x-ová souřadnice nejpravějšího bodu v Q a nechť L je svislá čára daná rovnicí $x=x^*$. Pokud existují body $q\in Q$ a $r\in R$ takové, že $d(q,r)<\delta$, pak tyto body leží maximálně ve zdálenosti δ od L.

Důkaz.

Označme $q=\langle q_x,q_y\rangle$ a $r=\langle r_x,r_y\rangle$. Z definice x^* plyne, že $q_x\leq x^*\leq r_x$. Odtud máme, že platí

$$x^* - q_x \le r_x - q_x \le d(q, r) \le \delta,$$

а

$$r_x - x^* \le r_x - q_x \le d(q, r) \le \delta,$$

z čehož už trvzení plyne.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 25 / 40

Při hledání q a r můžeme omezit na body ležící ve vzdálenosti maximálně δ od L. Označme si množinu takových bodů jako S.

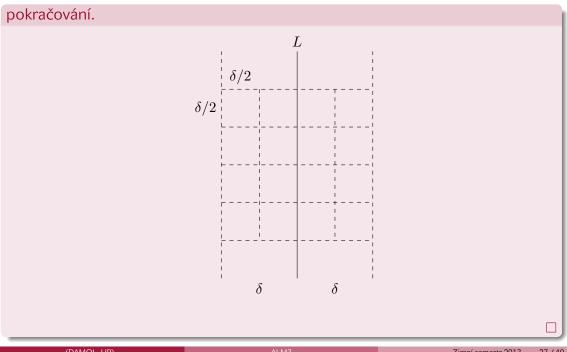
Theorem

Pro všechny body $s', s \in S$ platí, že pokud $d(s', s) < \delta$, pak s' a s jsou od sebe v setřízeném seznamu S_y vzdáleny maximálně 15 míst.

Důkaz.

Větu dokážeme následující geometrickou konstrukcí. Představíme si plochu obsahující všechny prvky S, a tuto plochu rozdělíme na čtverce o velikosti stran $\delta/2$. Všimněme si, že jedna řada se skládá ze 4 čtverců.

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 26/40

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 27 / 40

pokračování.

Nyní dokážeme, že každý takový čtverec může obsahovat pouze jeden bod z S. Důkaz provedeme sporem. Předpokládejme, že dva body z S leží ve stejném čtverci. Pak buď oba dva leží v Q nebo oba dva leží v R. Díky tomu, že strana čtverce je $\delta/2$, je maximální vzdálenost mezi těmito body rovna $\delta \cdot \sqrt{2}/2 \le \delta$, což je spor s tím, že nejmenší vzdálenost mezi body uvnitř Q nebo uvnitř R je δ .

Vezměme nyní $s,s'\in S$ takové, že jsou od sebe v seznamu S_y vzdáleny 16 míst. Předpokládejme, že $s_y < s_y'$. Díky tomu, že v každém čtverci může být maximálně jeden bod, musí mezi s a s' ležet minimálně tři řady čtverců (v každé řadě jsou 4 čtverce). Tedy vzdálenost mezi s a s' je minimálně $3\delta/2$.

```
1: procedure ClosestPair(P)
                                                                  17:
                                                                            else
         sestav P_x a P_y
                                                                  18:
                                                                                 \delta \leftarrow d(r_0^*, r_1^*)
         return ClosestPairHelp(P_x, P_y)
                                                                  19:
                                                                                 (b_0, b_1) \leftarrow (r_0^*, r_1^*)
 4: end procedure
                                                                  20:
                                                                            end if
 5:
                                                                  21:
                                                                            x^* \leftarrow \max\{q_r \mid q \in Q\}
    procedure ClosestPairHelp(P_x, P_y)
                                                                  22:
                                                                            S \leftarrow \{p \in P \mid |p_r - x^*| < \delta\}
         if |P_r| < 3 then
                                                                  23:
                                                                            sestav S_u
              najdi (p_0^*, p_1^*) hrubou silou
                                                                            for s \in S do
 8:
                                                                  24:
                                                                                 for s' \in S, S_{u}[s'] - S_{u}[s] \le 15 do
 9:
              return (p_0^*, p_1^*)
                                                                  25:
         end if
                                                                                      if d(b_0, b_1) > d(s, s') then
10:
                                                                  26:
                                                                                          (b_0, b_1) \leftarrow (s, s')
11:
         sestav Q_x, Q_y, R_x, R_y
                                                                  27:
12:
         (q_0^*, q_1^*) \leftarrow \mathsf{ClosestPairHelp}(Q_x, Q_y)
                                                                  28:
                                                                                      end if
         (r_0^*, r_1^*) \leftarrow \mathsf{ClosestPairHelp}(R_x, R_y)
13:
                                                                  29:
                                                                                 end for
         if d(q_0^*, q_1^*) < d(r_0^*, r_1^*) then
14:
                                                                  30:
                                                                            end for
              \delta \leftarrow d(q_0^*, q_1^*)
15:
                                                                  31:
                                                                            return (b_0, b_1)
              (b_0, b_1) \leftarrow (q_0^*, q_1^*)
16:
                                                                  32: end procedure
```

Složitost

- řádky 11 a 23 provést v lineárním čase, stejně tak cyklus na řádcích 24–30 a řádek 21.
- řádky 7–10 a podmínku na řádcích 14-20 lze provést v konstantním čase.
- složitost ClosestPairHelp rekurence

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + O(n),$$

jejímž řešením je $O(n \log n)$.

- Třídění v proceduře ClosestPair má složitost $O(n \log n)$,
- celkově je tedy složitost $O(n \log n)$, kde n je počet prvků v P.

Násobení polynomů a FFT

Pro polynomy

$$A(x) = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_d x^d$$

$$B(x) = b_0 + b_1 x + b_2 x^2 + \dots + b_d x^d$$

je jejich součinem polynom definovaný jako

$$AB(x) = c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + \dots + c_{2d} x^{2d},$$

kde

$$c_k = a_0 b_k + a_1 b_{k-1} + \dots + a_k b_0 = \sum_{i=0}^k a_i b_{k-i}.$$

Že tomu tak je snadno ověříme **jednoduchým roznásobením** polynomů A a B. Složitost takového násobení je $O(d^2)$ (násobíme "každý s každým").

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 31 / 40

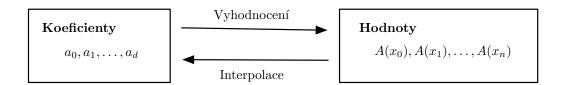
Násobení polynomů a FFT

zefektivnění = změna reprezentace polynomu

Věta

Polynom stupně d je jednoznačně reprezentován svými hodnotami v alespoň d+1 různých bodech.

- místo koeficienty polynom reprezentujeme pomocí hodnot polynomu ve stejném počtu bodů, násobení pak má linerání složitost
- mezi oběma reprezentacemi lze přecházet

Násobení polynomů a FFT

Pro rychlý výpočet hodnot polynomu i interpolaci lze použít **Rychlou Fourierovu Transformaci (FFT).**

- vstup: polynom reprezentovaný n koeficienty, kde $n=2^k$ (proč to lze?)
- **výstup**: reprezentace polynomu hodnotami v n bodech (ve kterých, je dáno algoritmem)
- funguje na základě principu rozděl a panuj

Naivní algoritmus

- ullet dosadime n bodu do n výskytů proměnné v polynomu
- složitost je tedy $\Theta(n^2)$
- aby se FFT vyplatila, musí mít složitost lepší

Idea: druhé mocniny opačných bodů se rovnají

Uvažujme body $\pm x_0, \pm x_1, \dots \pm x_{n/2-1}$. Polynom rozdělíme na sudé a liché mocniny

$$A(x) = (a_0 + a_2x^2 + \dots) + x(a_1 + a_3x^3 + \dots)$$

polynom v levé závorce:

$$A_S(z) = (a_0 + a_2 z + \dots)$$
 a tedy $(a_0 + a_2 x^2 + \dots) = A_S(x^2)$

• polynom v pravé závorce:

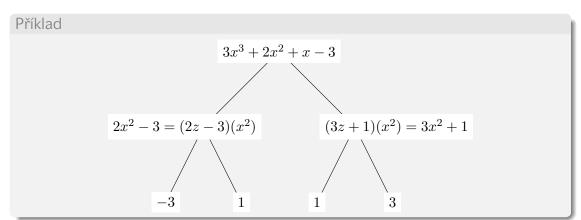
$$A_L(z) = (a_1 + a_3 z + \dots)$$
 a tedy $(a_1 + a_3 x^3 + \dots) = A_L(x^2)$.

• Hodnoty pro $\pm x_i$

$$A(x_i) = A_s(x_i^2) + x_i \cdot A_l(x_i^2),$$

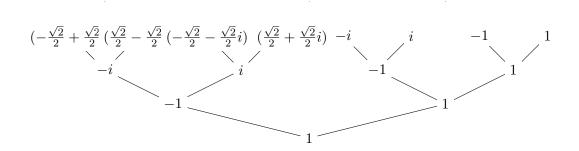
$$A(-x_i) = A_s(x_i^2) - x_i \cdot A_l(x_i^2).$$

- K výpočtu hodnot polynomu A stupně n v n bodech tedy potřebujeme vypočítat hodnoty polynomů A_S a A_L stupně n/2 v n/2 bodech.
- K výpočtu A_S a A_L použijeme stejný trik.

Problém: Pro výpočet A_S a A_L potřebujeme opačné body, ale máme druhé mocniny.

Řešení: použijeme komplexní čísla

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 36/40

FFT využívá následujících vlastností $\sqrt[n]{1}$. (pro $n=2^k$)

- n-té odmocniny jedné jsou $\omega^0 = 1, \omega, \omega^2, \dots, \omega^{n-1}$, kde $\omega = e^{\frac{2\pi i}{n}}$.
- $\bullet \ \omega^{\frac{n}{2}+j} = -\omega^j$
- Množina druhých mocnin $\sqrt[n]{1}$ jsou právě $\{1,\omega^2,(\omega^2)^2,\dots,(\omega^2)^{n/2-1}\}$, tedy n/2-té odmocniny 1.

Poznámky

- **iterace**: spočítat ω a pak iterovat přes její mocniny.
- snadno můžeme najít opačné body
- druhé mocniny opět tvoří opačné body

```
1: procedure FFF(A[0,\ldots,n-1],\omega)
 2:
          if \omega = 1 then
 3:
               return A
 4:
          end if
          for i \leftarrow 0 to n/2 - 1 do
 5:
               A_S[i] \leftarrow A[i \cdot 2]
 6:
 7:
               A_L[i] \leftarrow A[i \cdot 2 + 1]
 8:
          end for
          S \leftarrow \mathsf{FFT}(A_S, \omega^2)
 9:
         L \leftarrow \mathsf{FFT}(A_L, \omega^2)
10:
11:
          x \leftarrow 1
          for j \leftarrow 0 to n/2 - 1 do
12:
               R[i] \leftarrow S[i] + x \cdot L[i]
13:
               R[j+n/2] \leftarrow S[j] - x \cdot L[j]
14.
15.
               x \leftarrow x \cdot \omega
          end for
16:
          return R
17.
18: end procedure
```

 $> n \text{ je mocnina dvou } \\ > \text{V tomto případě už } |A| = 1 \\$

⊳ Koeficienty pro sudé mocniny

⊳ Koeficienty pro liché mocniny

hitharpoonup Začínáme od ω^0

 \triangleright Další mocnina ω

Složitost:

- velikost instance = počet koeficientů
- algoritmu jsou dvě rekurzivní volání, každému z nich předáváme instanci o velikosti n/2
- Zbývající část algoritmu (ř. 5 až 8 a 13 až 17) má složitost O(n).
- rekurence: T(n) = 2T(n/2) + O(n)
- řešením je (Master theorem): $\Theta(n \log n)$

Interpolace

- Ize spočítat pomocí FFT
- Pro hodnoty $AB(\omega^0), AB(\omega), AB(\omega^2), \dots, AB(\omega^{n-1})$ dostaneme koeficienty $ab_0, ab_1, \dots, ab_{n-1}$ pomocí

$$[ab_0, ab_1, \dots, ab_{n-1}] = \frac{1}{n} \text{FFT}([AB(\omega^0), AB(\omega), AB(\omega^2), \dots, AB(\omega^{n-1})], \omega^{-1}).$$

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 39 / 40

Rychlé násobení polynomů

```
procedure FastPolyMultiply(A[0,...,s], B[0,...,t])
         n \leftarrow 2^{\lceil \log_2(s+t+1) \rceil}
 2:
        \omega \leftarrow e^{\frac{2\pi i}{n}}
 3.
         Doplň pomocí nul A i B na n prvků.
 4:
                                                                                      Nuly přidávám na konec
 5:
       V_A \leftarrow \mathsf{FFT}(A, \omega)
                                                                                                   \triangleright Hodnoty pro A
      V_B \leftarrow \mathsf{FFT}(B,\omega)
                                                                                                   \triangleright Hodnoty pro B
 6:
 7:
         for i \leftarrow 0 to n-1 do
              V_{AB}[i] \leftarrow V_A[i] \cdot V_B[i]
 8:
                                                                                            Násobení polynomů
         end for
 9:
         return \frac{1}{n}FFT(V_{AB}, \omega^{-1})
10:
                                                                                       ▷ Interpolace pomocí FFT
11: end procedure
```

Složitost:

- Algoritmus třikrát volá FFT se složitostí $\Theta(n \log n)$, zbytek je v linearním čase.
- Složitost je tedy $\Theta(n \log n)$

(DAMOL, UP) ALM3 Zimní semestr 2013 40 / 40